

***Nahj al-Balāgha*, Preek 202 — Rouwrede van Imām
‘Alī (a) bij het graf van Rasūl Allāh (s) na het
martelaarschap van Sayyeda Fāṭima al-Zahrā’ (a)**

Volledige parallelle Arabisch-Nederlandse vertaling

**BAQIYYAT
ALLĀH
INSTITUUT**

Sji'itisch Kenniscentrum · Vertaling & Publicatie

Baqiyyat Allāh Instituut
november 2025

Preek 202: Uit zijn (a) woorden

Dit artikel bevat een parallelle Arabisch–Nederlandse weergave van een passage die Imam ‘Alī (a) uitsprak bij het graf van de heilige Profeet (s), aangevuld met verklarende voetnoten en een analyse volgens de klassieke Imāmī-manhaj.

Parallelle Arabisch–Nederlandse tekst

العربية	Nederlands
[202] ومن كلام له (عليه السلام) [202] رُوي عنه أنه قاله عند دفن سيّدة النساء فاطمة صلّى الله عليها، كالمناجي به رسول الله (صلّى الله عليه وآله وسلّم) عند قبره السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ عَنِّي، وَعَنْ ابْنَتِكَ النَّازِلَةِ فِي جَوَارِكَ، وَالسَّرِيعَةِ اللَّحَاقِ بِكَ إِقْلًا يَا رَسُولَ اللَّهِ عَنْ صَفِيَّتِكَ صَبْرِي، وَرَقٍّ عَنْهَا تَجَلُّدِي، إِلَّا أَنْ لِي فِي التَّأْسِي بِعَظِيمِ فَرْقَتِكَ، وَفَادِحِ مُصِيبَتِكَ مُوَضَّعٌ تَعَزُّ، فَلَقَدْ وَسَدَّتْكَ فِي مَلْحُودَةٍ قَبْرِكَ، وَفَاضَتْ بَيْنَ نَحْرِي وَصَدْرِي نَفْسُكَ. إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ، فَلَقَدْ اسْتَرْجَعْتَ الْوُدَيْعَةَ، وَأَخَذْتَ الرَّهْيَنَةَ! أَمَّا حُزْنِي فَسَرَمَدٌ وَأَمَّا لَيْلِي فَمُسَهَّدٌ، إِلَى أَنْ يَخْتَارَ اللَّهُ لِي دَارَكَ الَّتِي أَنْتَ بِهَا مُقِيمٌ. وَسَتَنَبِّتُكَ، ابْنَتُكَ [بِتَطَاوُرِ أُمَّتِكَ عَلَى هَضْمِهَا]، فَأَحْفِهَا السُّؤَالَ، وَاسْتَخْبِرْهَا الْحَالَ هَذَا وَلَمْ يَطُلِ الْعَهْدُ، وَلَمْ يَخُلْ مِنْكَ الذِّكْرُ.	[202] En tot zijn (a) woorden behoort ook het volgende: Overgeleverd is dat hij dit uitsprak bij de begrafenis van de Vrouwe der Vrouwen, Fāṭima — moge Allahs zegeningen over haar zijn — als ware hij in vertrouwelijke toespraak tot de Boodschapper van Allah (s) bij diens graf: Vrede zij met u, o Boodschapper van Allah, namens mij en namens uw dochter die zich in uw nabijheid bevindt en die zich spoedig bij u zal voegen! Weinig, o Boodschapper van Allah, is mijn geduld geworden over uw uitverkorene, en zacht is mijn schijnbare standvastigheid tegenover haar geworden. Toch vind ik — in het navolgen (en mij troosten) met de grootsheid van uw scheiding en de zware ramp die u trof — een plaats van vertroosting. Ik heb u immers in de nis van uw graf te ruste gelegd, en uw ziel is tussen mijn keel en mijn borst uitgeademd. Voorwaar, wij behoren Allah toe en tot Hem keren wij terug. De toevertrouwde in bewaring is teruggevraagd, en het onderpand is genomen! Wat mijn verdriet betreft: het is blijvend; en wat mijn nacht betreft: die is slapeloos¹ — totdat Allah voor mij de verblijfplaats verkiest waarin u verblijft. Uw dochter zal u berichten [over het samengaan van uw gemeenschap om haar tekort te doen]; ondervraag haar daarom grondig² en informeer naar haar toestand. Dit, terwijl het verbond nog

¹ مُسَهَّدٌ (Musahhad): d.w.z. door slapeloosheid gekenmerkt; een nacht die door waakzaamheid en niet-slapen verstrijkt.

² أَحْفِهَا السُّؤَالَ (Aḥfiḥā al-suʾāl): ondervraag haar tot in de finesses; vraag zeer nauwgezet/grondig door.

وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمَا سَلَامٌ مُؤَدَّعٌ، لَا قَالَ وَلَا سَنِمٌ،
فَإِنْ أَنْصَرَفَ فَلَا عَنْ مَلَالَةٍ، وَإِنْ أَقَمَ فَلَا
عَنْ سُوءِ ظَنٍّ بِمَا وَعَدَ اللَّهُ الصَّابِرِينَ

niet lang geleden is en de gedachtenis aan u niet heeft opgehouden.

Vrede zij met u beiden — als de groet van iemand die afscheid neemt, niet van een hater en niet van een vermoede³. Want als ik mij verwijder, dan is het niet uit verveling; en als ik blijf, dan is het niet uit wantrouwen jegens wat Allah de geduldigen heeft beloofd.

Overleveringsanalyse

De overleveringsbasis van deze preek (Nahj al-Balāgha, nr. 202) is meervoudig en vroeg-Imāmī-tisch. Hoewel de ketens verschillen in volledigheid en kracht, wijzen hun convergentie en de brede receptie op hoge inhoudelijke betrouwbaarheid (wuṭūq al-matn).

Het is — met geringe varianten — overgeleverd door:

- **al-Kulaynī (gest. 329 H)** in *al-Kāfī* 1:459, nr. 3, via Aḥmad b. Mihrān en via Aḥmad b. Idrīs, van Muḥammad b. ‘Abd al-Jabbār al-Shaybānī, die zei: al-Qāsim b. Muḥammad al-Rāzī vertelde mij: ‘Alī b. Muḥammad al-Haramzānī heeft ons verhaald, van Abū ‘Abd Allāh al-Ḥusayn b. ‘Alī (a)...
- **al-Ṭabarī al-Imāmī (4e eeuw H)** in *Dalā’il al-Imāma*, p. 138, nr. 46, waar hij zegt: “Abū al-Ḥasan ‘Alī b. Hibat Allāh vertelde mij: Abū Ja‘far Muḥammad b. ‘Alī b. al-Ḥusayn al-Qummī vertelde ons (d.w.z. al-Ṣadūq)...”
- **Shaykh al-Mufīd (gest. 413 H)** in *al-Amālī*, p. 281, nr. 7, via verschillende kanalen; ook door **Shaykh al-Ṭūsī (gest. 460 H)** in *al-Amālī*, p. 109, nr. 20.

Wat de Imāmī-pilaren over deze khuṭba zeggen (volgens maslak al-wuṭūq)

1. Conformiteit van de matn met Qur’ān en uṣūl al-madhhab

De tekst ademt *ṣabr* (standvastigheid), *riḍā* (tevredenheid) en *tafwīd* (overgave) in beproeving; dit sluit aan op Qur’ānische ethiek en op de door Ahl al-Bayt (a) onderwezen omgang met tegenslag. Het direct aanspreken van de Boodschapper (s) bij zijn graf, met erkenning van zijn blijvende geestelijke nabijheid, stemt overeen

³ **قال (qāl / sa’im)**: *qāl* betekent iemand die afkeer/haat koestert; *sa’im* verwijst naar iemand die door verveling of tegenzin vermoeid is.

met de Imāmī-leer over de continuïteit van *wilāya* en *shafā'a*, en botst niet met het Boek.

2. **Talaqqī bi'l-qabūl**

De preek werd in de vroeg-Imāmītische canon opgenomen en geciteerd (onder meer door al-Kulaynī, al-Mufīd, al-Ṭūsī, al-Ṭabarī al-Imāmī; later ook al-Majlisī). Deze duurzame doorwerking in prediking, rouw-traditie en de polemiek rond *mazlūmiyya* van Sayyeda al-Zahrā' (a) geldt bij de pilaren als sterke externe *qarīna* voor inhoudelijke betrouwbaarheid.

3. **Istifāda / tawātur ma'nawī van de inhoud**

De kerninhouden keren via meerdere, onderling onafhankelijke kanalen terug:

- a) de snelle hereniging van Sayyeda Fāṭima (a) met de heilige Profeet (s);
- b) Imām 'Alī's (a) rouw, *ṣabr* en troost in Gods belofte aan de geduldigen;
- c) de collectieve tekortdoening aan Sayyeda Fāṭima (a) door de gemeenschap. Dit vormt een materiële convergentie van de *matn*, voldoende om haar als *mu'tabara bi'l-qarā'in* te hanteren.

4. **Interne coherentie en balāgha**

De stijl — beheerst, compact, met de ritmiek en *ḥikma* van Amīr al-Mu'minīn (a) — is intern consistent en vrij van *nakāra* (vreemdheid). De thematische gelaagdheid (rouw → troost in goddelijke belofte → morele oproep) past bij de retoriek van Imām 'Alī (a) zoals in andere erkende passages.

5. **Historische consonantie (qarīna khārijīyya)**

De *matn* veronderstelt bekende feiten: het martelaarschap van Sayyeda al-Zahrā' (a) kort na de heilige Profeet (s), het geschil rond Fadak en de ervaren *mazlūmiyya*. Dit historisch weefsel is ruim gedocumenteerd binnen de Imāmī-traditie; de khuṭba **verheldert** eerder dan dat zij introduceert.

Conclusie

In de klassieke Imāmī-benadering die de **betrouwbaarheid via inhoudelijke en historische aanwijzingen** (*maslak al-wuṭūq*) vooropstelt, wordt deze khuṭba inhoudelijk bevestigd door haar conformiteit met Qur'ān en *uṣūl*, door vroeg en breed *talaqqī bi'l-qabūl*, door convergente overleveringswegen en door de *balāgha* en interne samenhang van de *matn*. De *isnād*-kwesties blijven niet leidend, maar fungeren als bijkomende *qarā'in*.

﴿ وَكَلَبُهُمْ بِأَسْطٍ ذَرَأَ عَلَيْهِ بِالْوَصِيدِ ﴾

خادم باب حيدرة وذرة ثراب تحت القبة الذهبية في النجف

Dienaar van de Poort van Ḥaydara én een stofdeeltje onder de gouden koepel in Najaf